

**Programm
tal-Festi Solenni li jsiru
fil-Parrocċa tal-Imqabba
f'għieħ**

**SANTA MARIJA
Patruna tar-Raħal**

mit-30 ta' Lulju sat-22 ta' Awissu 1978

"ST. PETER"
Ironmongery & Household Goods
by
JOSEPH FARRUGIA

Jissupplixxi:

COOKERS, FRIDGES, WASHING MACHINES,

KMAMAR TAL-BANJU,

MADUM TA' KULL STIL U KWALITA'

MILL-AQWA, ARISTON GEYSERS,

STAINLESS STEEL SINKS KIF UKOLL

KULL KWALITA' TA' ŻEBGĦA U OĠGETTI

UTILI GHALL-INDUSTRIJA TAL-BINI.

ST. PETER

**New Street off tas-Sejba Road,
Mqabba.**

TEL. No. 821485

Kelmtejn mill-Kappillan

Gheżież Imqabbin,

Din hi r-raba' darba li qed niktbilkom fl-okkażjoni tal-Festa tal-Parroċċa. U din id-darba xtaqt niktbilkom fuq sugġett partikolari.

X'verità nistqarru bid-Domma tal-Assunta? Li Sidtna Marija giet imtelligha s-sema bir-ruh u bil-ġisem. U x'tghallimna din il-verità? Li ahna, bhall-Madonna u bhal binha Ġesù, iddestinati biex insalvaw mhux ruhna biss iżda ġisimna wkoll. Alla halaqna biex naghrfuh, inhobbuh, naqduh u ngawduh mhux bhala erwieh bir-ruh biss, iżda bhala bnedmin bil-ġisem ukoll.

Dan ifisser li ġisimna, li ġie mqaddes bis-sagramenti tal-Magħmudija u tal-Grizma, m'ghandniex nipprofanawh bid-dnub.

Qeghdin f'nofs is-sajf u disgrazzjament f'dak li huwa mġieba u lbies, speċjalment fost in-nisa, sena aghar mill-ohra. Xi nghidu mbagħad għal ċertu lbies tal-ghawm! Veru tlifna kull sens ta' modestja u deċenza nisranija.

Ġisimna ma ġiex mogħti lilna biex nidinbu bih. Anqas u anqas ma ġie mogħti lilna biex bih inkunu ta' skandlu għal haddiehor. U għalhekk x'responsabbiltà kbira għandhom quddiem Alla dawk li ma jimpurtahomx milli jiskandalizzaw lill-ohrajn, speċjalment liż-żgħar u lill-innoċenti! Ġesù bezzagħna hafna mill-iskandlu.

Niftakru li daqs kemm hu veru li ġisimna ġie mahluq biex imur igawdi 'l Alla flimkien mar-ruh, daqstant iehor hu veru li hemm eternità ta' tbatija lesta għalih jekk ahna nhassruh bid-dnub.

Għalhekk, inhegġiġkom eghżież biex nikkontrollaw ruhna. Ma nhallux il-ħsibijiet u x-xewqat jiġru bina. Inrażżnu l-ġibdiet li nhossu go fina, u s-sensi tagħna, speċjalment l-ghajnejn, nikmandawhom ahna, mhux jikmandawna huma.

Inharsu lejn il-Madonna li hi l-aqwa mudell tas-safa'. Is-sbuhija tagħha hi perfetta għax qatt ma giet mittiefsa mid-dnub. Hi l-aqwa Regina tas-sbuhija. Nitolbuha tagħmilna safjin fil-ħsibijiet u x-xewqat tagħna, fil-hars u l-kliem tagħna, fil-mod kif nilbsu u kif ingibu ruhna magħna nfusna u mal-ohrajn, biex ġisimna, bhal tagħha, jmur igawdi flimkien ma' ruhna.

J'Alla l-Madonna tixhet il-barka tagħha fuq il-familji kollha tal-Imqabba.

Il-Festa t-Tajba lil kulhadd.

Dun Anton Vella
Kappillan.

L-Istatwa ta' Santa Marija tal-Pjazza

Din is-sena xtaqna naghtu xi taghrif dwar l-Istatwa ta' Santa Marija li qeghda ssebbah il-Pjazza tal-Knisja.

Fil-post fejn hemm l-istatwa llum, kien hemm statwa antika ta' Santa Marija li giet imġarrfa fl-ahhar gwerra fl-istess jum li waqghet il-Knisja.

Bejn li kien iż-żmien tal-gwerra u ta' wara l-gwerra, u bejn li kien hemm ix-xoghol tal-bini mill-ġdid tal-Knisja, ftit li xejn intwera interess li tigi maghmula statwa ohra minn flokha.

Sakemm fl-ahhar inqala' Benefattur, is-Sur **Spiridione Schembri**, li offra li jidhol hu wahdu ghal din il-biċċa xoghol.

Il-Kappillan ta' dak iż-żmien, **Dun Gelard Mangion**, kiteb lill-Awtoritajiet Ċivili u Ekkleżjastiċi biex l-istatwa l-ġdida tkun tista' ssir u titqiegħed fl-istess post fejn kien hemm l-istatwa l-qadima. U meta l-permessi ġew, is-Sur Schembri mar jorndna l-istatwa għand l-**Iskultur Marco Montebello**.

Bit-tahbit tal-imsemmi Benefattur u a spejjeż tiegħu, l-opra artistika fl-ahhar tlestiet, u l-istatwa giet imtelligħa f'postha u mbierka mill-Kappillan fl-1960.

L-Awtorità tal-Knisja tat Indulġenza Parzjali lil kull min jghid **Salve Regina** quddiem din l-Istatwa.

Lapida ta' rham imwahnha fuq wara tal-pedestall iġġib dawn il-kelmiet bil-Latin:

SPIRIDION SCHEMBRI EREXIT

MCMLX

FESTI TA' BARRA

Il-Hadd, 30 ta' Lulju — Ftuħ tal-Kwindičina.

8.00 p.m. — Mixghela tal-faċċata tal-Knisja u tal-King George V Band Club.

L-Erbgha, 9 ta' Awissu — Hruġ tal-Istatwa.

8.00 p.m. — Wara l-hruġ tal-Istatwa ta' Santa Marija fil-Knisja, l-Banda King George V taghmel marċ mat-toroq tar-Rahal. Mixghela Generali.

Il-Hadd, 13 ta' Awissu — It-Tlielet Jum tat-Tridu

8.30 p.m. — Il-Banda King George V taghmel marċi u ddoqq fil-Pjazza tal-Knisja taht id-direzzjoni tas-Surmast Kav. George Martin, A.Mus., L.C.M. Mixghela generali.

10.30 p.m. — Hruq tal-loghob tan-nar.

It-Tnejn, 14 ta' Awissu — Lejlet il-Festa

8.30 p.m. — Il-baned Queen Victoria taż-Żurrieq u San Nikola tas-Sigġiewi, wara li jferrhu t-toroq tal-Imqabba b'marċi, jaghmlu programm fil-Pjazza tal-Knisja. Mixghela generali.

10.00 p.m. — Hruq tal-murtali tal-kulur u beraq pront.

11.00 p.m. — Hruq tal-loghob tan-nar artistiku.

It-Tlieta, 15 ta' Awissu — Jum il-Festa.

6.00 p.m. — Il-baned Queen Victoria u San Nikola jdoqqu marċi u jaghmlu programm fil-Pjazza tal-Knisja.

7.30 p.m. — Mixghela generali. Waqt il-hruġ tal-proċessjoni tindaqq u titkanta l-Ave Maris Stella. Meta l-proċessjoni tasal hdejn il-każin King George V, il-Banda Queen Victoria ddoqq Innu lil Santa Marija Assunta kitba ta' Patri G.M. Ghigo S.J. u mużika tas-Surmast Kav. G. Martin A. Mus., L.C.M. Ikantaw fih it-Tenur Andrew Sapiano u l-Baritonu Joe Fenech mal-Kor tax-Xebbiet, Waqt il-proċessjoni jsir sparar tal-musketterija, hruq ta' kaxxi nfernali, beraq pront u murtali tal-kulur.

- N.B.**
- (i) Sett ta' marċi godda u l-Innu lil Santa Marija Assunta ghandhom jinstemghu fuq Cable Radio nhar il-Festa. Iddoqq il-Banda King George V taht id-direzzjoni tas-Surmast Kav. G. Martin L.Mus., L.C.M.
 - (ii) Il-loghob tan-nar, il-kaxxi nfernali u l-beraq pront huma kollha xoghol tad-Dilettanti tas-Soċjetà Santa Marija.

FESTI TA' ĠOL-KNISJA

Il-Hadd, 30 ta' Lulju — Ftuħ tal-Kwindiċina

5.00 p.m. — Quddiesa kantata solenni, Ċelebrazzjoni Biblika, Antifona u Ċelebrazzjoni Ewkaristika.

L-Erbgħa, 9 ta' Awissu — Hruġ tal-Istatwa.

7.00 p.m. — Quddiesa Kantata, Ċelebrazzjoni Biblika, Antifona u Ċelebrazzjoni Ewkaristika.

8.00 p.m. — Isir il-hruġ tal-Istatwa ta' Santa Marija. Kant tal-Ave Maris Stella u Antifona.

Il-Ġimgħa, 11 ta' Awissu — L-Ewwel Jum tat-Tridu.

7.00 p.m. — Quddiesa kantata mill-W.R. Kan. Joseph Bonnici bl-Omelija "Marija mtellgħa s-sema bir-ruħ u bil-ġisem".

7.45 p.m. — Ċelebrazzjoni Biblika, Innu, Salve, Litanija, Antifona u Ċelebrazzjoni Ewkaristika.

Is-Sibt, 12 ta' Awissu — It-Tieni Jum tat-Tridu.

7.00 a.m. — Quddiesa Kantata Solenni.

7.00 p.m. — Quddiesa Kantata mill-W.R. Kan. Vincent Ciappara bl-Omelija "Marija, Sultana tas-Sema u tal-Art".

7.45 p.m. — Kollox bħall-jum ta' qabel.

Il-Hadd, 13 ta' Awissu — It-Tielet Jum tat-Tridu.

8.30 a.m. — Quddiesa Kantata Solenni.

6.30 p.m. — Quddiesa Kantata speċjali għall-Morda u x-Xjuh mill-W.R. Kan. Joseph Portelli bl-Omelija "Marija, Sahħa tal-Morda". Fl-istess Quddiesa jiġi amministrat is-Sagrament tal-Grizma tal-Morda.

7.45 p.m. — Kollox bħall-jum ta' qabel.

It-Tnejn, 14 ta' Awissu — Lejlet il-Festa.

8.00 a.m. — Quddiesa Kantata Solenni mill-Kappillan tal-Parroċċa. l-W.R. Dun Anton Vella. Kant tat-Te Deum b'ringrazzjament u għeluq tat-Tridu, Innu u Antifona.

6.30 p.m. — Translazzjoni Solenni tar-Relikwija u Quddiesa Kantata Solenni. Jiffunzjona l-W.R. **Mons. Gerardo Frendo**. Salve, Litanija u Ċelebrazzjoni Ewkaristika.

It-Tlieta, 15 ta' Awissu — Jum il-Festa.

- 5.30 a.m. u 7.00 a.m. — Quddies.
8.00 a.m. — Kant Solenni tal-Lawdi.
9.00 a.m. — Konċelebrazzjoni Solenni u Pontifikali bil-Paneġirku, immexxija mill-W.R. **Mons Lorenzo Spiteri**.
10.30 a.m., 11.30 a.m. u 12.30 p.m. — Quddies.
6.00 p.m. — Sekondi Vespri Solenni mill-W.R. **Mons Gerardo Frendo**, Salve u Litanija.
7.30 p.m. — Proċessjoni bl-istatwa artistika tal-Patruna tal-Parroċċa, immexxija mill-istess Monsinjur.
10.00 p.m. — Ċelebrazzjoni Ewkaristika u bews tar-Relikwija.

- N.B.** (i) It-Tnejn, lejlet il-Festa, wara nofsinhar ikun hawn **Konfessuri Barranin** ghall-Qrar.
(ii) Il-Mużika tat-Tridu, Lejlet u Nhar il-Festa tkun taht it-tmexxija tas-Surmast il-W.R. **Patri Salv. Galea, O.P., L.R.S.M.**

It-Tlieta, 22 ta' Awissu — L-Ottava tal-Festa.

- 7.00 p.m. — Quddiesa Kantata Solenni, Repożizzjoni tar-Relikwija, "Te Deum" u Ċelebrazzjoni Ewkaristika.

————— :: —————

MIN IHOB TASSEW LILL-MADONNA

- Ma jsemmihie x fil-batal...
- Hu deċenti fi lbiesu u fi mgiebtu...
- Ma joqghod x minghajr Rużarju...
- Jghin lil kull min hu fil-bżonn...
- Ghandu garanzija li jsalva ruhu...

Rendikont – Festa Santa Marija – 1977

DHUL

Bilanċ tas-sena l-oħra	£M 13.50,2
Ġbir bl-envelopes u offerti oħra	343.99,0
Reklami	16.00,0
Ġbir mix-Xebbiet	24.00,0
Dhul Totali	£M397.49,2

HRUĠ

Orkestra	£M152.15,0
Trasport	10.00,0
Personnel Barrani	32.50,0
Stampar ta' Programmi	26.40,0
Funzjonijiet — Kwindiċina u Festa	15.75,0
Fjuri u Xorb	4.26,0
Organista	13.50,0
Armar fil-Knisja	20.00,0
Daqq tal-Qniepen	6.00,0
Dawl: Faċċata tal-Knisja, Kampnar u Koppla	112.40,0
Hruġ Totali	£M392.96,0

Bilanċ għal din is-sena £M4.53,2.

Kontribuzzjoni mill-Każin

KGV għall-Konsum £M7.00,0

Dun Anton Vella

Kappillan

Taghrif Storiku Dwar il-Parroċċa

HARSA LEJN L-EWWEL REĠISTRU TAL-MAGHMUDIJA (1599 — 1621)

L-ewwel maghmudija mnizzla fir-Registru hi ta' iben Guzeppi u Margarita Bonavia. Saret fis-6 ta' Jannar 1599. It-tifel issemma Gandumink. F'dik l-ewwel sena tghammdu erbatax-il tarbija ohra. Is-sena ta' wara tghammdu tnax. Fl-1601 hemm hdax-il maghmudija, sebgha fl-1602 u erbatax fl-1603. Bejn wiehed u iehor in-numru ta' maghmudijiet ta' kull sena sa l-1621 baqa' ta' madwar erbatax; biss fis-sena 1609 tghammdu 22 tarbija.

Fit-28 ta' Awissu 1599 insibu l-ewwel tewmin li tghammdu fil-parroċċa. Ganmari u Antonju. M'hemmx imniżżel kunjomhom. Il-ġenituri taghhom kienu minn Hal Kirkop. Wiehed jaħseb li ommhom kienet mill-Imqabba u ngabret ghand ommha biex tiled. L-ewwel tewmin Imqabbini kienu Dominika u Goanella, ulied Bartolmew u Angelika Magro. Ghammduhom fit-28 ta' Ġunju ta' l-1603.

Meta tarbija kienet tkun f'periklu tal-mewt kienet titghammed id-dar mill-qabla li tkun qed tghin 'l omm. (Dik il-habta l-iżjed żewġ majjistri mfittxa fl-Imqabba kienu Frangiska Schembri mill-istess raħal u Margarita Gusman minn Hal Safi.) Jekk it-tarbija kienet tghix, kienu jehduha l-knisja u l-kappillan jaghmliha r-rit kollu tas-sagrament, bla ma jaghmmidha. F'dan il-każ il-kappillan kien jikteb fir-registru "dlikt biż-żejt imqaddes" jew "ikkatekizzajt u dlikt" minflok "ghammidt". Il-parrinu f'ċerimonja bħal din kien jissejjah "il-parrinu tal-Katekiżmu."

Parrinu kont issib wiehed f'maghmudija u kien ikun raġel. Aktarx li kien ikun mill-Imqabba. Fl-1599 insibu wiehed imniżżel bħala "Mastro Nicola, Francese della città Valletta." Fl-1608 fost il-parrinijiet hemm "il-Kavalier Kaptan tas-Sigġiewi." Sena wara jissemma l-Kavalier La Matta. Fl-1614 insibu bħala parrinu "il Signor dottor D. Gaspere Falsone della città Vittoriosa." Fl-istess sena l-Kaptan taż-Żurrieq għamilha ta' parrinu. Il-Kappillan Pace ma niżżilx ismu, imma meta semghu jikkellem bil-Malti, qabad u kiteb "il-Kaptan taż-Żurrieq li jaf il-Malti."

Darba biss jidhirli li hemm żewġ parrinijiet f'magħmudija. Din saret fl-20 ta' Lulju ta' l-1608. Il-parrinijiet kienu Suor Marianica u l-Kavalier Fra Rafaele Curti.

Għall-habta ta' l-1619 dahlet id-drawwa li t-tarbija tittiehed titghammed fil-parroċċa tal-parrinu meta dan ma kienx ikun irid jinqala' u jmur l-Imqabba. Il-Kappillan Pace kien jaghti permess bil-miktub biex isir dan. L-ittra kien jaghtiha lill-missier, u dan kien juriha lill-qassis li jamministra l-magħmudija. Wara li jniżżel ismu u meta u fejn saret il-magħmudija, l-istess qassis kien jibgħat lura l-ittra lill-kappillan. Hemm tliet ittri bħal dawn meħmuża fir-reġistru. Waħda minnhom, meta għammdu lil Lorenza Cusmano fil-knisja ta' San Duminku, il-Belt, tgħid:

Kull kappillan jew viċi-parroku jista' jgħammed it-tifla ta' Mastru Djonizju Cusmano, mill-parroċċa tiegħi, u mbagħad nitolbu, jekk jogħġbu, jagħmilli nota u jurini li għammdha hal-li nkun nista' nniżżel isimha fir-reġistru tiegħi, biex 'il quddiem, jekk ikun hemm bżonn, wiehed ikun jaf fejn u meta kienet mghammdha.

L-aħħar magħmudija mniżżla fl-ewwel reġistru saret fit-30 ta' Mejju ta' l-1621. Hemm miktub: "Jien, Dun Pietru Pace, għammdt l-Angelika, bint l-imghallem Marjano u Dianora Agius. Il-parrinu kien Ġużeppi Gallo joqghod l-Imqabba."

Dun Ġużepp Micallef.

MALTA MARBLES LTD

Għal xogħol ta' Rħam Malti

jew Taljan

Targien, Pavimenti, Faċċati u Skirting

Valletta Road, Mqabba.

Tel: 826188

For
Car & Bus Hire

P H O N E

ST. JOSEPH GARAGE

Tel: 826496

Proprietor:

EUGENIO SCIBERRAS & SONS

45 & 62, VALLETTA ROAD

MQABBA

Innu lil Marija Assunta

(rit.) Hallina ntennulek, Marija
Din l-ghanja li ssawret mas-snin,
Irridu nghallmuha 'l uliedna
Biex biha jsellmulek kull hin!

Int ghextha go qalbek
Il-hajja tal-Fidwa,
U qalbek intghasret
F'demm Ibnek Mislub,
Ghalhekk qomt sabiha
Mir-raqda tal-qabar,
Rebbieha bhal Ibnek
Mill-mewt u mid-dnub.

(rit.) Hallina ntennulek ...

Miksija bid-dija
Li żżernaq fil-ġenna,
Imdawwra mill-angli
Ghannejja tas-Sliem,
Titwieżen fuq shaba,
Bhas-silġ bajdanija,
Int tlajt gewwa d-difa
Tas-sema bla tmiem.

(rit.) Hallina ntennulek ...

Id-dinja bik tifrah,
Tissieheb ma' l-angli,
Biex tqieghed fuq rasek
Kuruna ta' ġieh,
U lilek issellem,
Omm Alla Sultana
Moghnija bis-setgha
Ta' Drieghu rebbieh.

(rit.) Hallina ntennulek ...